
Willibrord Rutten

IN MEMORIAM:

J.C.G.M. JANSEN (1937-2019)

EN G.C.P. LINSSEN (1929-2019)

In 2019 zijn twee prominente figuren uit het verleden van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg gestorven. Op 29 januari 2019 overleed prof. dr. J.C.G.M. Jansen op 81-jarige leeftijd. Hans Jansen was van 1979 tot 1998 directeur van het SHCL. Op 5 juli 2019 is dr. G.C.P. Linssen overleden op 90-jarige leeftijd. Georges Linssen was van 1984 tot 1996 voorzitter van het bestuur van de Stichting. Beiden hebben grote verdiensten gehad voor de academisering van het SHCL. Samen loodsten zij het centrum door een periode waarin de *Umwelt* van het instituut ingrijpend veranderde. Daarom deze dubbelnecrologie. Wat Georges Linssen aangaat beperkt deze bijdrage zich tot zijn betrekkingen met het SHCL. Hij had nog meer verdiensten uit hoofde van andere hoedanigheden. Die worden elders gememoreerd.¹

Hans Jansen werd geboren op 7 maart 1937 te Ravenstein (Noord-Brabant). Zijn vader was daar het hoofd van de lagere school. Na zijn studies filosofie en geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen ging hij aan de slag bij het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL) te Maastricht. De historicus Mathieu Spiertz, destijds wetenschappelijk medewerker te Nijmegen, heeft hierbij nog een rol gespeeld als tussenpersoon. Hans Jansen paste zich snel aan: spoedig maakte de Brabander zich het Limburgs dialect eigen. Het SHCL is de instelling waaraan hij zijn hele werkzame leven (1964-1998) verbonden is gebleven. Hij was praktisch met zijn werk getrouwd, al had hij ook een gezin. Als jong historicus vestigde hij de aandacht op zich met zijn aandeel in *De geschiedenis van de landbouw in Limburg 1750-1914* (1965). Oorspronkelijk had hij het idee om te promoveren op de sociaaleconomische geschiedenis van het Joodse leven in Limburg en het Luikerland. Maar de landbouwgeschiedenis liet hem niet meer los. Zijn onderzoek naar de opbrengsten van de kerkelijke tienden op de lössgronden mondde uit in *Landbouw en economische golfbeweging in Zuid-Limburg, 1250-1800*, het proefschrift waarop hij in 1979 promoveerde bij prof. P.H. Winkelman (KU Nijmegen). De aandacht voor lange golven in de economische geschiedenis en de vele grafieken en tabellen in het proefschrift getuigen ervan dat Hans Jansen de nieuwe trend volgde die sinds de jaren 1970 in de sociaaleconomische geschiedenis gaande was. Schoolmakend waren destijds de Franse historici die in het tijdschrift *Annales*.

1 Hein van der Bruggen, 'In memoriam Georges Linssen', *De Maasgouw. Tijdschrift voor Limburgse Geschiedenis en Archeologie* 138:3 (2019) 5. Hein van der Bruggen en Luc Wolters, 'In memoriam Georges Linssen (1929-2019)', *Spiegel van Roermond. Jaarboek voor Roermond* (2020) 163-167.

Hans Jansen. Fotopersbureau Widdershoven, augustus 1996.

Economies-Sociétés-Civilisations publiceerden. Jansen had goede contacten met collega's van de Afdeling Agrarische Geschiedenis van de Landbouwhogeschool Wageningen, die door de *École des Annales* waren beïnvloed. Het proefschrift van Jansen borduurde voort op een paper dat hij schreef voor het 7th International Economic History Congress, gehouden te Edinburgh in 1978. Zijn paper was een bijdrage aan het internationale onderzoeksprogramma 'Tithes and the Productivity of Land', dat tot stand was gekomen op instigatie van prof. Emmanuel Le Roy Ladurie, een coryfee uit de Annalesschool. Via de Leuvense hoogleraar Herman van der Wee, onderzoeksleider van dat programma, is de samenwerking met Jansen tot stand gekomen.²

Een paar maanden vóór zijn promotie werd hij benoemd tot directeur van het centrum als opvolger van dr. Ruud Philips. Door de komst van de Rijksuniversiteit Limburg (RL) in 1976 ontstonden nieuwe perspectieven. Een logische stap ter versterking van de regionale geschiedbeoefening was de instelling van een leerstoel. Op 1 augustus 1983 werd Jansen benoemd tot bijzonder hoogleraar. Het hoogleraarschap en de functie van directeur van het SHCL zijn sindsdien aan elkaar gekoppeld. Zijn leeropdracht was sociaaleconomische geschiedenis

2 'Jaarverslag SHCL 1978', *Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg. Jaarboek Sociaal Historisch Centrum voor Limburg XXIV* (1979) 128.

van Limburg en aangrenzende regio's in vergelijkend perspectief.³ Hij aanvaardde het ambt met het uitspreken van de inaugurele rede *Bezig zijn met geschiedenis*, een geschiedfilosofisch getint college.⁴ Was hij bij de keuze voor dit onderwerp er wellicht bang voor dat regionale geschiedenis anders niet serieus werd genomen? De bijzondere leerstoel werd voorlopig ondergebracht bij de capaciteitsgroep Medische Ethiek en Wijsbegeerte van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. De decaan prof. Hans Philipsen heeft daaraan medewerking verleend. De Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen bestond nog niet.

Er waren in Nederland nog meer houders van een bijzondere, gewone of buitengewone leerstoel (sociaal)economische geschiedenis: Han Baudet (RUG), Harry van den Eerenbeemt (UvT), Joop Faber (UvA), Peter Klein (EUR), Theo van Tijn (UU), Johan de Vries (UvT), Hille de Vries (RUL) en Ad van der Woude (LUW) waren hoogleraren van dezelfde vooroorlogse generatie als Hans Jansen. Met Van den Eerenbeemt en Van der Woude heeft Jansen veel samengewerkt. Sociaaleconomische geschiedenis was sinds de jaren 1970 een bloeiende tak van de geschiedwetenschap. Dat had te maken met de instroom van honderden jonge mensen van modale komaf die aan de universiteiten konden gaan studeren. De geschiedenis van het wel en wee van het 'gewone volk' raakte in de mode, de 'grote mannen' stonden niet langer centraal. Geschiedenisstudenten uit Nijmegen en Utrecht wisten de weg naar Maastricht te vinden. Het SHCL bewaarde de documentatie die zij nodig hadden voor de bestudering van de (katholieke) arbeidersbeweging in Limburg en de arbeidsverhoudingen in de mijnstreek. Maastricht had echter geen letterenfaculteit. Den Haag hield een studierichting geschiedenis tegen. Daar stond tegenover dat de bijzonder hoogleraar kon terugvallen op zijn eigen instelling, het SHCL, met zijn typische combinatie van collectievorming en wetenschappelijk onderzoek. Zo'n infrastructuur hadden ze in Noord-Brabant, nog zo'n provincie met een sterke regionale identiteit, ook graag gehad.

De ontstentenis van een studierichting geschiedenis in Maastricht verklaart waarom de studenten van Jansen meestal afkomstig waren van de Faculteit Gezondheidswetenschappen. Om dezelfde reden kwamen de proefschriften die onder zijn supervisie werden afgeleverd, tot stand met medewerking van buitenpromovendi. Zo promoveerde Henk Hillegers in 1993 op de heerdgang in Zuidelijk Limburg in verleden, heden en toekomst. Ruud Mestrom volgde vier jaar later met een proefschrift over uurwerken en uurwerkmakers in Limburg

3 Officieel: 'de veranderingen in de samenleving in het verleden in relatie tot de typologie van de maatschappijvormen met het accent op Limburg en de aan deze provincie grenzende regiones'.

4 Ook verschenen als artikel in: *Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg XXIX* (1984) 1-35.

(1367-1850). Jansen was copromotor van Hans Renes die bij prof. Jelle Vervloet in Wageningen promoveerde op de landschappen van Maas en Peel. Verder faciliteerde hij de dissertaties van SHCL-medewerkers en andere onderzoekers die zijn gepromoveerd bij collega-hoogleraren in bijvoorbeeld Groningen, Tilburg of Wageningen. Dat konden zijn *peers* wel waarderen.

Menige promovendus profiteerde van zijn praktische adviezen, opbouwende kritiek en brede kennis van de algemene en regionale geschiedenis. Dat hebben ook de auteurs ervaren die in het jaarboek van het SHCL hun debuut maakten als publicist. De soms aarzelende pogingen van beginners heeft hij tot leesbare artikelen omgevormd. Hij was ook jarenlang de motor van de regionaal-historische reeks *Maaslandse Monografieën*, een uitgave in samenwerking met Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap, waarin historische studies verschijnen over Nederlands en Belgisch Limburg. Veelal maar niet uitsluitend zijn het proefschriften. Als hoofd- en eindredacteur heeft hij vele manuscripten onder handen genomen, soms moest hij ze compleet herschrijven.

Zijn kritiek was gewoonlijk constructief, behalve als de katholieke zuil op de korrel werd genomen. Het beviel Jansen helemaal niet dat Loek Kreukels in zijn proefschrift *Volgzaamheid en strijdbaarheid* de katholieke sociale vormman Henri Poels van zijn hoge voetstuk liet vallen. Net als zijn mentor pater Remigius Dieteren, de oprichter van het SHCL, bewoog Jansen zich op de behoudende vleugel van de rooms-katholieke kerk in het bisdom Roermond. Hij sympathiseerde met de conservatieve bisschop Johannes Gijzen. Zo was Jansen bestuurslid van de Stichting Keerpunt die zich beijverde voor de herkerstening van Limburg. Dat verklaart zijn felle uitlatingen in de pers na het verschijnen van het gewraakte proefschrift in 1986. Dat het boek toch onder auspiciën van het SHCL in de historische reeks *Maaslandse Monografieën* kon verschijnen, is te danken aan de wijsheid van de besturen van de betrokken stichtingen. Het SHCL, in 1968 door het ministerie erkend als para-universitair instituut en sinds 1990 officieel aan de RL gelieerd, moest oppassen voor reputatieschade in de academische wereld. Door de ontzuiling in voorgaande decennia was de *Umwelt* van de instelling ingrijpend gewijzigd. Uiteindelijk is dat besef ook doorgedrongen in de 'regentenkamer' zoals de zaal waar het SHCL-bestuur vergaderde nog heette in 1986.

De samenwerking met de universiteit begon in 1983 veelbelovend. Het SHCL kreeg aansluiting bij een *state-of-the-art* catalogussysteem dat bij universiteitsbibliotheken in gebruik was. Op projectbasis verleende het SHCL medewerking aan het toegankelijk maken van de Jezuïeten- en de Warmondcollectie van de UB. Zo zijn met hulp van tijdelijk personeel tienduizenden titels beschreven en

elektronisch ingevoerd in de Pica-catalogus.⁵ RL en SHCL hebben ook de mogelijkheden verkend om gezamenlijk een studierichting ‘Geschiedenis van de West-Europese samenleving’ op te zetten. Samen met J. Beliën, onderwijskundig medewerker van de RL, ontwierp Jansen een sterk sociaaleconomisch en sociaal-wetenschappelijk georiënteerd studieprogramma, dat gelijkenis vertoonde met de opleiding Maatschappijgeschiedenis aan de Erasmusuniversiteit Rotterdam. Men rekende op een instroom van ongeveer honderd geschiedenisstudenten per jaar.⁶ Jammer genoeg haalde het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen een streep door de plannen toen er bezuinigd moest worden.

De verdere inbedding van de bijzondere leerstoel in de Maastrichtse universiteit is een verhaal apart. De vakgroep geschiedenis, die nog onder de Faculteit der Algemene Wetenschappen ressorteerde, wilde voorlopig niet geassocieerd worden met het SHCL. Jansen was niet gemakkelijk in de omgang, miste het talent om mensen voor zich in te nemen. Hij opereerde nogal autocratisch en was gehecht aan de autonomie van zijn instituut. Zijn engagement met de behoudende vleugel binnen de rooms-katholieke kerk werd opgevat alsof het een bewijs was van Limburgs provincialisme. De Rijksuniversiteit Limburg, die haar naam later zou veranderen in Universiteit Maastricht, gruwde van zo’n imago. Er verscheen in 1989 een venijnig artikel over het centrum in het universiteitsblad *De Observant*.⁷ Jansen was de gebeten hond. In 1994 werd de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen opgericht, maar Jansen werd er niet bij betrokken. De leerstoel bleef bij de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Een welkome opsteker daarentegen was de evaluatie in 1994 van het SHCL-onderzoeksprogramma door de internationale visitatiecommissie, ingesteld door de Vereniging van Nederlandse Samenwerkende Universiteiten. De commissie, waarvan prof. Ernst Kossmann (RUG) voorzitter was, oordeelde positief. De reeks Maaslandse Monografieën kreeg een eervolle vermelding.⁸ Het maakte in Maastricht weinig indruk. De

- 5 ‘Jaarverslag SHCL 1983’, *Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg/ Jaarboek Sociaal Historisch Centrum voor Limburg* 27 (1984) 114-116.
- 6 Pieter Caljé et al., ‘Cultuur- en Wetenschapsstudies in de traditie van de Europese universiteit: ‘Forever Young’ in: *MCMLXXVI-MMI. Universiteit Maastricht 25 jaar jong in 2001* (Maastricht 2001) 144-164, aldaar 148-149.
- 7 Wammes Bos, ‘Sociaal Historisch Centrum, een omstreden instituut’, *Observant: informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg* 9 (1989) afl. 23, 8-9.
- 8 ‘Within the scope of the regional history of Limburg the scholarly activities are quite adequate. Moreover the group goes beyond the limits of mere regional history by expanding it both geographically and methodologically. The ‘Maaslandse Monografieën’ for which the institute bears a shared responsibility, are an important contribution to historical research’. *Quality Assessment of Research. Archaeological and Historical Research in Dutch Universities 1988-1992*. Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (Utrecht 1994) 40.

capaciteitsgroep geschiedenis hield prof. Jansen op grote afstand; of hij zich maar niet met de faculteit wilde bemoeien. Het College van Curatoren onder voorzitterschap van prof. Ad van der Woude, hoogleraar Agrarische Geschiedenis te Wageningen, berustte in de situatie. Dat was altijd nog beter dan opheffing van de leerstoel. Als zodanig stond die trouwens niet ter discussie. Na het emeritaat van Jansen is de leerstoel ingebed in de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen en kon zijn opvolger, prof. Ad Knotter, een nieuwe start maken.

Buiten Maastricht kon Jansen bogen op veel meer goodwill. Aansluiting vinden bij de *main stream* van het universitair bedrijf was geen probleem. Als ambassadeur van de wetenschappelijke geschiedbeoefening in Limburg legde hij contacten met collega's in binnen- en buitenland. Maastricht lag binnen Nederland weliswaar excentrisch maar dat maakte Hans Jansen weinig uit; hij doorkruiste in zijn auto het hele land om acte de présence te geven bij allerlei gelegenheden. Promotoren uit Nijmegen, Tilburg en Wageningen vroegen hem als beoordelaar toe te treden tot leescommissies. Hij speelde een rol in de commissie lokale en regionale geschiedenis van de Stichting voor Historisch Onderzoek, hij was bestuurslid van het Nederlands Economisch Historisch Archief, lid van de redactie van het NEHA-Jaarboek en secretaris van de Vereniging voor Landbouwgeschiedenis. Jansen was een historicus met organisatietalent en zakelijk inzicht. Via zijn contacten met Limburgse kopstukken uit de landbouwpolitiek reikte zijn netwerk tot in Den Haag. De Afdeling Agrarische Geschiedenis te Wageningen heeft daarvan nog geprofiteerd toen de vakgroep van prof. Van der Woude in 1987 het slachtoffer dreigde te worden van de bezuinigingswoede van het Ministerie van Landbouw.⁹

Wat later valorisatie van wetenschappelijk onderzoek is gaan heten, was Jansen op het lijf geschreven. Samenwerking met heemkundige verenigingen, bijvoorbeeld die van Beek, ging hij niet uit de weg.¹⁰ De Provincie Limburg, samen met de universiteit de grootste subsidiënt van het SHCL, mocht altijd een beroep doen op zijn deskundigheid en ervaring. Hij adviseerde het Prins Bernhard Cultuurfonds. Hij was vanaf 1984 penvoerder van het project *Woordenboek van Limburgse Dialecten* toen dat dreigde te stranden nadat de KU Nijmegen moest afhaken.¹¹

9 J.A. Faber, *Van revolutie naar rendement, 1970-1990. De geschiedenis van de Landbouwwuniversiteit Wageningen.* (Wageningen 1993) 63-64.

10 De samenwerking mondde onder andere uit in bijdragen van Jansen aan het boek *Joods Beek, een geschiedenis van drie eeuwen joods leven in een Limburgse plattelandsgemeente.* Wat Baek ós bud; 15 (Beek 1991). In *Becha. Tijdschrift van de Heemkunde-Vereniging Beek* 33:1 (maart 2019) 10 schreef Jacques Aussems een In Memoriam voor prof. dr. Hans Jansen.

11 *Woordenboek van de Limburgse dialecten*, opgezet door A. Weijnen; voortgezet door J. Goossens en

Onder zijn verantwoordelijkheid werd de inventarisatie van Limburgs industrieel erfgoed uitgevoerd.¹² Hij was nauw betrokken bij het Monumenten Inventarisatie Project. Hij maakte van de MIP-rapporten een boeiende synthese.¹³ Hij was hoofdredacteur van deel II van *Kunst en Cultuur in Limburg*, een coproductie van de provinciale besturen van Nederlands en Belgisch Limburg.¹⁴ Dit is nog maar een greep uit de vele erfgoedprojecten waarbij Jansen betrokken was als kartrekker. Zijn affiniteit met (de valorisatie van) Limburgs erfgoed verklaart ook waarom Jansen zo'n veelzijdige publicist was. Hij schreef over uiteenlopende historische onderwerpen: architectuur en stedenbouw, onderwijs, ouderenzorg, muziekgezelschappen enzovoorts.

Hans Jansen heeft, voortbouwend op het werk van zijn voorgangers, een unieke infrastructuur tot stand gebracht op het kruispunt van historisch onderzoek, documentatie en educatie. Daarnaast had hij ook maatschappelijke verdiensten voor onder andere het provinciale jeugdbeleid. Christelijke sociale bewogenheid kan hem niet ontzegd worden. Bij zijn afscheid werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. De minister van Onderwijs en Wetenschappen dr. ir. Jo Ritzen heeft hem persoonlijk de versierselen uitgereikt. Het Landschaftsverband Rheinland onderscheidde hem met de Rheinlandtaler vanwege zijn interregionale verdiensten voor de geschiedbeoefening. De Vereniging voor Landbouwgeschiedenis kende hem het erelidmaatschap toe vanwege zijn verdiensten voor de vereniging en de beoefening van de agrarische geschiedenis in het algemeen.

April 1998 ging Hans Jansen vervroegd met pensioen, tot verrassing van onder anderen zijn naaste medewerkers. Bij gelegenheid van zijn emeritaat werd hem een afscheidsbundel aangeboden, waarin een uitvoerige lijst van zijn publicaties is afgedrukt.¹⁵ Na zijn emeritaat bleef hij onderzoek doen en publiceren. Zo schreef hij een boek over de geschiedenis van het voortgezet onderwijs in Heerlen¹⁶ alsmede diverse artikelen in de *Spiegel van Roermond*. Hij deed nog archiefonderzoek naar de sociaaleconomische geschiedenis van het Joodse leven in Limburg, een onderwerp dat hem altijd heeft geboeid. Hij ging ermee door totdat de ziekte

A. Hagen, 39 dln. (Assen-Maastricht 1983-2008).

12 J.C.J.M. Starmans en M.M.R. Daru, *Industriële archeologie in Limburg. Verslag van een onderzoek naar onroerende en roerende industrieel-archeologische relictten*. Maaslandse Monografieën, serie groot formaat 7 (Leeuwarden-Maastricht 1990).

13 J.C.G.M. Jansen, *Architectuur en stedenbouw in Limburg, 1850-1940* (Zwolle 1994).

14 *Idem* (red.), *Limburg: kunst en cultuur in Limburg*, Dl. II: *Nederlands Limburg* (Maastricht 1990).

15 H.J.J.M. van der Bruggen e.a. (red.), *Regionale geschiedenis zonder grenzen. Opstellen aangeboden aan prof. dr. J.C.G.M. Jansen*. Cahiers van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg 1 (Maastricht 1998).

16 J.C.G.M. Jansen, *Het voortgezet onderwijs in Heerlen in de twintigste eeuw*. Historische Reeks Parkstad Heerlen; 4 (Heerlen 2005).

van Parkinson het schrijven onmogelijk maakte. De laatste maanden van zijn leven was hij opgenomen in een verpleegoord in Heerlen na een onfortuinlijke val in zijn woning. Aldaar is hij overleden. Zijn persoonlijke bibliotheek met wetenschappelijke werken over sociale en economische geschiedenis liet hij na aan het SHCL. Hij is ter aarde besteld op de begraafplaats van de H.H. Petrus en Pauluskerk te Maastricht-Wolder, zijn woonplaats.

Op 5 juli 2019, een half jaar na het heengaan van Hans Jansen, is Georges Linssen overleden, erevoorzitter van de Stichting SHCL. Hij werd op 22 april 1929 te Roermond geboren. Hij studeerde economie aan de Katholieke Economische Hogeschool in Tilburg. SHCL-directeur Ruud Philips, die ook in Tilburg had gestudeerd, was een dispuutgenoot. Georges was een broer van de mediëvist Coen Linssen (1930-2019). Na een loopbaan in het bedrijfsleven was Georges Linssen algemeen secretaris van de Limburgse Werkgeversvereniging van 1968 tot 1994. Daarna was hij veel in Brussel als lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité en adviseur voor VNO-NCW. In 1969 promoveerde hij in Tilburg bij prof. Harry van den Eerenbeemt op *Verandering en Verschuiving. Industriële ontwikkeling naar bedrijfstak in Midden- en Noord-Limburg*. Het proefschrift is een standaardwerk dat door jongere historici nog steeds met vrucht wordt geraadpleegd, getuige de bijdrage van Lenn Gorissen in dit jaarboek. Linssen heeft ontzaglijk veel oorspronkelijke, goed gedocumenteerde publicaties op zijn naam staan over Limburgse ondernemers en ondernemingen en de geschiedenis van zijn geboortestad Roermond. Samen met Ruud Philips heeft hij de kiem gelegd voor de beoefening van industriële archeologie in Limburg.

In 1973 werd hij lid van het bestuur van het SHCL en vanaf 1982 zat hij in het bestuur van de Maaslandse Monografieën. Van 1984 tot 1997 was hij voorzitter van de stichting. Als zodanig was hij verantwoordelijk voor het strategisch beleid van het centrum. Institutionele verankering van het SHCL in de academische wereld was zijn streven. Het SHCL was al een door het ministerie erkende para-universitaire instelling. In 1976 kreeg Maastricht een universiteit en dat bood nieuwe perspectieven. De academisering ging stap voor stap: eerst de vestiging van een bijzondere leerstoel in 1983 en daarna volgde in 1990 de liëring aan de Rijksuniversiteit Limburg. In de jaren 1990 heeft hij zich ingespannen voor nieuwe, meer adequate huisvesting van het centrum. Zo was het monumentale Kruisherrenklooster, nu een vijfsterrenhotel, even in beeld.

Georges Linssen. Foto Limburgse Werkgevers Vereniging, februari 1994.

Het SHCL heeft altijd bestuursvoorzitters gehad met passie voor (regionale) geschiedenis en Limburgs erfgoed. Georges Linssen publiceerde niet alleen veel, hij bevorderde ook dat interessante bedrijfsarchieven bij het SHCL terechtkwamen. Als hij er niet was geweest, dan was het archief van de Roermondse glazenier Joep Nicolas waarschijnlijk verloren gegaan. Samen met directeur Hans Jansen vormde hij een sterk duo dat het centrum door de jaren 1980-1990 heeft geloodst. Linssen was een aimabel mens die het SHCL-personeel met respect bejegende. Directeur Jansen vatte zijn rol op als pater familias van het personeel, maar die stijl van leidinggeven was achterhaald door de tijd. Er waren wel eens interne strubbelingen. Linssen verstond de kunst om de geest weer in de fles te krijgen. Zo bracht hij het consensusmodel van de christelijke werkgevers in de praktijk. Juni 1997 trad hij terug als voorzitter en dat was ook het sein voor Hans Jansen om zijn functie neer te leggen. Linssen werd benoemd tot erevoorzitter. Hij bleef bij het SHCL betrokken en sloeg zelden een vergadering van het Algemeen Bestuur, later Raad van Advies over. Bijna altijd bracht hij documentatiemateriaal mee voor de bibliotheek van het SHCL. De dia's die hij tijdens buitenlandse reizen maakte van industrieel erfgoed heeft ook aan het centrum geschonken. Als bewijs van erkentelijkheid

werd hem in 2015 te Roermond in het Cuypersmuseum het eerste exemplaar aangeboden van de zestigste jaargang van het jaarboek van het SHCL.¹⁷

Jansen en Linssen kregen hun intellectuele vorming toen de verzuiling nog hoogtij vierde. Trouw aan de rooms-katholieke zuil en dienstbaarheid aan de samenleving waren de idealen waarmee zij werden opgevoed. Met die achtergrond stonden zij voor de lastige taak een instituut dat een exponent was van de verzuiling een nieuwe tijd binnen te loodsen, terwijl de geest van de franciscaanse pater Remigius, grondlegger van het SHCL, nog rondwaarde. Dat was geen gemakkelijke opgave, maar de keuze om aan te haken bij de Universiteit Maastricht, een bolwerk van 'andersdenkenden', geeft blijk van strategisch inzicht en het vermogen over de eigen schaduw te stappen. Zo creëerden zij nieuw perspectief voor de toekomst. De panden van het SHCL in de Maastrichtse binnenstad vertegenwoordigden trouwens een aardig vermogen, een vrucht van franciscaanse zuinigheid en slim financieel management. Ook dat bood perspectief. Het SHCL had nog veerkracht over toen Georges Linssen en kort daarna Hans Jansen hun functies neerlegden. Zij hebben blijkbaar iets waardevols nagelaten. De belangstelling om de nieuwe directeur-hoogleraar van het SHCL te worden was in ieder geval groot, ook van buiten de provincie Limburg.

17 De laudatio die prof. Ad Knotter, directeur van het centrum, bij die gelegenheid uitsprak, is benut voor dit in memoriam, alsmede de speech die Hein van der Bruggen bij diezelfde gelegenheid heeft gehouden bij gelegenheid van het afscheid van Georges Linssen van de Stichting Rura, uitgever van de *Spiegel van Roermond*. Nadere informatie heb ik ontleend aan het in memoriam dat Hein van der Bruggen over Georges Linssen heeft gepubliceerd in *De Maasgouw. Tijdschrift voor Limburgse Geschiedenis en Archeologie* 138:3 (2019) 5.